

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ VIII.

Мт. Кармель, Па. Четвертъ 10-го Мая 1900.

Число 18.

КАЛЕНДАРЬ.

Май.	
10 Ч.	Свѣтлоу свѣту.
11 П.	Иосифъ и Сопхаръ.
12 С.	9 мѣс. и Мелхонъ.
13 Н.	4. О Рувелѣб. Іованъ ап.
14 П.	Первый пророкъ.
15 П.	Аввакумъ Ис.
16 С.	Преполовѣніе Тимонъ и Мавра.

ЗМѢСТЬ.

Справы „Союза.“ — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Бразиліи. — Зъ глубины пропасти. — Новинки. — Посмертій вѣсти. — Свѣтъ. — Стихи: Перехитръ. — Фейлетонъ: Орлеанска дѣвчина. — Руско-англійскій проводникъ. — Уголошени.

Увага.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вѣстине и мѣсячне до кассіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.
И увѣдомлять секретаря подъ адресою:
Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ одинокъ, * * *

РУСКУ РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ,
най пише на адресъ:
„СВОБОДА“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Водъ 10. до 25. цѣвтія 6 р приступити до „Р. Н. Союза“ слѣдуюи нові члени:

McKees Rocks, Pa.	
Число въ гол. книжкѣ:	
24. Урамъ Юсюко Иванъ	1877
Mt. Carmel, Pa.	
25. Мурдаа Алексій	129
26. Хомякъ Юстачъ	131
27. Русинъ Михаэль	624
McAdoo, Pa.	
28. Войтановскій Андрей	258

Pittsburg, Pa.	
29. Дмитренко Михаэль	1878
30. Долнякъ Гаврило	1878
31. Гонось Семень	1879
32. Кошій Иванъ	1879
33. Лизакъ Писколай	1880
34. Пирада Михайло	1880
35. Рукила Павло	1881
36. Тимцьо Стефанъ	1881
37. Храбцо Михаэль	1882
38. Астрибъ Григорій	1882
39. Мазяръ Марія	1883
40. „ Анна	1883
41. Цимбала Григорій	1884

Olyphant, Pa.	
42. Пърнякъ Теодоръ	1814
Ansonia, Conn.	
43. Цанъ Сидоръ	1884
44. Църкогъ Александра	1885
45. Дзвончакъ Иванъ	1889
Jersey City, N. J.	
46. Квочка Паи	323
47. Галушка Асафатъ	1885
48. Журовъ Уланъ	1886
49. Валасъ Стефанъ	1886
50. Газа Иванъ	1887
51. Стасякъ Михаэль	1887
52. Дроздовичъ Анна	1888
53. Барповичъ Кюдратъ	1888

Jessup, Pa.	
54. Бречка Петро	135
55. Рувинскій Іванъ	135
Priceburg, Pa.	
56. Морозъ Михайло	925
Sayre, Pa.	
57. Костинъ Иванъ	1215
58. Морохъ Михайло	1217
St. Clair, Pa.	
59. Дулякъ Михаэль	1889
60. Гудокъ Іванъ	1890
61. Молодецъ Кюдратъ	1890
62. Поць Михайло	1891

При той способности ще разъ пригадуи вѣкъ мѣсяцевъ урядамъ „Р. Н. С.“:

- 1) що въ томъ мѣсяци мае кождый дорослый членъ заплатити 25 центовъ на конвенцію;
- 2) маеъ выбрати делегатовъ на головну конвенцію и увѣдомити ихъ выборъ гол. секретаря до 25 мая, подавши имена делегатовъ;
- 3) делегаты мусятъ знати читати и писати и не могутъ приѣждити зъ порожними руками;

4) выказы належитъ въ томъ мѣсяци прислати скорше, такъ чтобы до 30. мая вже зостали внесеніи, бо того дня замыкають ся рахунки и копчють ся наше довольне урядоване.

Апт. Бончевскій секретарь.

Вѣсти зъ Америки.

Посвячене угольного камня подъ руску церковь въ Northampton, Pa.

Дня 6. мая с. р. о 3 год. сполудня водбуло ся въ Нортгамитонъ, Па. торжественне посвячене угольного камня подъ руску церковь. Сотки народа такъ своего якъ и чужого зяляло гарну площу, щобъ приглянутись церемоніи посвяченя. Три банды зъ доохрестнымъ братствомъ прибули такожъ на мѣсце. Бачили мы тамъ досеть гостей зъ Lansford, Shenandoah и Shamokin. Чину посвяченя довершили о. К. Лавриншичъ зъ Шенандоа, о. П. Константиневичъ зъ Шамокіна и о. П. Кешелякъ зъ Лансфордъ. Обѣдла о. Ст. Макарь зъ Мт. Кармель выголошувъ водновѣдну до торжества проповѣдь по руски, а о. П. Кешелякъ по англійскп.

Церковь въ Нортгамитонъ, Па. буде мурована на видномъ, красномъ мѣсци и бажати-бы лишь, щобъ такъ гарній заходъ и труды, якъ положили о. Кешелякъ та Русины зъ Нортгамитонъ и околлицъ, не пропали а чимъ скорше здѣснились. Важаемо проте вѣкъ Русинамъ въ Нортгамитонъ вытрвалости въ началомъ дѣлѣ и дай Боже, щобъ недовѣзъ мовли въ запросити на посвячене выкопченое вже рускон святинѣ.

Вѣсти зъ Бразиліи.

Зъ Куритибы.

Якъ звѣстно, нашъ Русины заснувалъ ту читальню подъ назвою „Руска читальня въ Куритибѣ“. Цѣлю того товариства: просвѣтити рускихъ емигрантовъ предлачуочи для членовъ книжочки та газеты рускій зъ Галичины, а голownie зъ повночнов „Морічки „Свободы“, котру люде читають радо, бо она наилучше застугае нашъ пте-рессы. Якъ посвѣдае статуть нашой читальнѣ, про мы его засылаемо Хв. Редакціи „Свободы“ до перемяненя, ваша цѣль красна и нѣбо тамъ нема противного нѣ религіи, нѣ моральности. Противно, мы кажемо: молъ ся, але попри томъ не забувай на просвѣту. А однакъ о. Мартинюкови, Василіанинови, що місіонуе ту зъ о. Кизимио не подобалося наше товариство и воль побажавъ его розбити. Коли ту приѣхавъ, то выстунивъ противъ насъ, заказувавъ належати до читальнѣ, а на томъ вѣкъ заснувавъ нове братство подъ покровомъ св. священномученика Йосифата. До того братства кромѣ колькохъ „Русиновъ“ належитъ ще колькохъ Полькохъ. Розумѣе ся, що громы, киданіи о. Мартинюкомъ на нашу читальню не зашкочили їи а противно помогли, бо членовъ приростало чимъ разъ больше. Той отецъ духовный замѣсть людей единити ще ихъ роздвое и мы написали екаргу до о. Кизимио та водновѣди не дождали ся жадноу. Таки интриги подпольнй ведутъ ся и противъ о. Роз-

дольского, що не хоче гнути завждо карку передъ ворогами нашими.

Весь нашъ народъ бажавъ бы мати ту священника зъ Галичины, а дуже радо принявъ бы котрого зъ Сполученыхъ Державъ, що повѣвъ бы народъ на дорогу просвѣты и независимого, самостойного розвою водъ уеуѣхъ езуітскихъ впливовъ, що суть згубою и запропащенемъ руского народа. Воятъ ся приѣждати ту нема чого, бо-жъ удержане буде, а небеспеченства нема жадного.

Одною а може единою важною перешоною въ розвою нашихъ кольоній якъ вѣзгалѣ Паранъ та Бразиліи есть лишь правительствъ. Керму ведутъ старі бразиліане португальского походженя, а затѣмъ расы перешитой та легкой якъ все полудневй. Самі не идуть на передъ, а чужинцамъ дѣлають перешоу на поли економичномъ т. е. въ предпріемствахъ при котрыхъ чужинцѣ збогатили ся та възбили ся въ значене, та възбили, чтобы ти не взяли керму правлѣня та зарозомъ правительственной касы, о що Бразилійцамъ наибольше розходять ся. Правити краемъ, въ ихъ думцѣ, значить стояти близько касы, дѣйнои коровы та довто. Въ томъ суть майстры, бо не чувати, чтобы котрый потребувавъ вѣтки до Европы, якъ то робятъ галицкй дѣйники въ противномъ напрямѣ. Отже могли бы прийти тутъ и взяти лекціи. Якъ вѣзвычайно вѣсуды такъ и тутъ суть задрѣсній політикеры. Борбу мають ту двѣ партіи; одна, котра стоить при касѣхъ, то суть консервативны республикане въ звичайной мовѣ „Рисарачи“, а другій суть, котрі хтѣли

бы тамтыхъ перемянити въ великой та неплатной службѣ, то суть републикане федералисты „Maragatos“, алемъ щось не веде ся, въ Паранѣ цѣлкомъ нѣ; недавно иносели „Фіяско“. Однй и другій мають свои газеты. Друга партія передъ выборами мала навѣтъ двѣ. Була то покойна „Tribuna do Parana“ редагована голосомъ, котрого здало-бы ся въ Галичинѣ, а Русины хоть якъ повольной и смирной натуры, то були-бы зробили революцію, розумѣе ся, если бы не сконфіскували 365 разовъ на рокъ, або редакторъ не повѣсили. Зъ старшихъ чужинцѣвъ вже натурализованыхъ, берутъ участь слабо въ борбѣ Бразиліанъ, наибольше Нѣмцѣ, Поляки трохи интелігентнѣйшій тюркожъ, а при остатныхъ выборахъ до сойму, хотѣли vybrати Поляка, але не удало ся, бо и они роздѣленй на партіи, а простый народъ индиферентный, бо нема звычайо абы роздавати дрегѣвъ и горѣвки. Корыстають больше „мажеры“; зъ нашихъ Русиновъ до той поры нема анѣ одного натурализованого. Наші еще за новй, въ краю не брали удѣлу въ житю горожанскѣмъ, а тутъ ще менше. Зрештоу не стратять на томъ майже нѣчого, бо обѣ партіи колькома словами достаточно зхарактеризованй. Партія далека водъ касѣ слаба и вѣбы то кокетуе зъ чужинцями, подѣосить демократичній идеп, нѣбы сиріе чужинцямъ, абы только ихъ выкористати. Потрѣбно бы ту правительства янкесовъ, а Бразилія була бы може найбогатшымъ краемъ на свѣтѣ, бо природа и тутъ удержала пропорцію, е лихо и добро.

Антонъ Тимцьо.

Зъ глубины пропасти.

(Зъ житя канадійскихъ поселенцѣвъ).

На дворѣ дувъ проймаючий вѣтеръ, тиснувъ морозъ, лютила ся зима. И все корило ся зъ резигнацією тымъ могучимъ чинникамъ, все безъ вынѣтку. Просторы, канадійскі степы дрѣмали подъ грубою верствою свѣгу, понурй корчѣ вели зъ вѣтромъ свою водвѣчну розмову, а монотоннй прерий глядѣли апатично на мутнй облаки. Навѣтъ сонце ховае ся за хмары, навѣтъ люде и звѣрята тратять веселѣсть. Канадійска зима доскулюе кождому, все полонкое и тероризуе, перетворюе цѣлый край. Але найприкрійше вражають у таку пору ти понурй, канадійскій лѣсы. Охъ, якъ тамъ страшно, якъ немилое! Нѣгде живого ества — здаеся, що все заникло, замерло. Лишь вѣтеръ по нихъ гуляе, свище и гуде, ломить галузя и перевертае здоровезній дерева. Не видно ту найменшой признаки житя. Але нѣ! Гень, гень, далеко, мѣжъ корчами та деревьями стоить нужденна хатиня... Тамъ мусить бути якась жыва истота и то тымъ певнѣйше, що доходить твоихъ ушей якійсь голосъ: рѣдъ кашлю, суване ногами, скрипъ дверей... Такъ, тамъ знаходить ся чоловікъ, бо ось водвѣпляютъ ся дверѣ и выходить зъ нихъ блѣдый, зимзерованый мужчина. На голывѣ въ него бараняча шапка, самъ окрытый галлицкимъ кожухомъ, чоботы зъ довгими холявами, а въ рукахъ палиця. Але що-жъ и добро.

(Продовжене на другой сторонѣ).

ОРЛЕАНСКА ДѢВЧИНА ЖАННА Д'АРКЪ.

Написала М. Загоринъ.

(Дальше)

Тогдѣ французскій генералъ зойшл ся порадовити, що теперь робити. На ту раду поклонико и Жанну. Генералы не дуже и хотѣли еи клыкати, та народъ вымагавъ того. Жанна казала, що треба яко мога швидче ставати до бою зъ Англіицями, а генераламъ того не хотѣло ся, бо имъ не хотѣло ся дѣвчины-мужички слухати, та только они не хотѣли поти проти Жанны, щобъ не прогнѣвти народу, бо народъ и жовнѣры вѣрили їи. То и сказали она такъ, що теперь ще мало войска, а якъ приде ще войско, тогдѣ вже и бити ся починати. Такъ и вѣрадили.

Посля той рады Жанна выѣхала за Орлеанъ. Она подѣхала до Англіицѣвъ близько, такъ, щобъ имъ чуть було, що она казати-ме, и почала вмовляти, щобъ они ишли водъ Орлеану, щобъ не розливати по дурному крови. Двохъ англійскихъ рыцаровъ почали еи лаяти та кричали, щобъ она краще вернула ся до прядки, а не ихла носу куды їи не треба.

— Нѣ, я не иду, — сказала имъ Жанна, — незабаромъ вы самі подете звѣдси и богато вась новбиваютъ.

Одного разу Жанна обойшла все свое войско, подивляла ся, чи все нѣтъ треба и тогдѣ ля-

гла спочити. Та не довго довело ся спочивати їи, бо водъ разу ечинивъ ся крикъ на улицѣ. Жанна прокинула ся. Она ешершу не розобрала, що робить ся, а дальше почувла що кричать:

— Ратуйте! Французовъ рѣжутъ!

Жанна схопила ся зъ ложка и скрикнула:

— Господи! Французка кровь летѣт ся! Чому-жъ мене не збуджено? Дайте менѣ зброю! Коня менѣ, швидче коня!

Она мерщій удяглась у свою волицку одежу, скочила на коня, узяла хоругву и поѣхала туды, де била ся. Бѣи ечинивъ ся такъ, частина зъ французского войска напала на частину зъ англійского войска. Англіицѣ почали подужувати Французовъ. Тогдѣ Французы побѣдили пазадъ у Орлеанъ, а Англіицѣ наздоганяли ихъ и вбѣпали. Се такъ було безъ Жанны. Якъ же прибѣгла Жанна, то заразъ усе водмѣнилось, водъ разу мовъ не ти жовнѣры стали. Они вже не вѣткали, а екупчили ся кругъ Жанны и почали водбиватись водъ вороговъ. Тутъ же насыло войско зъ мѣста и теперь уже Французы подужали Англіицѣвъ. Та сама Жанна нѣкого не вбивала. Она только здохочувала войско, хочъ и плакала, дивлячись на побитыхъ та на пораненыхъ и сама завязувала имъ раны.

Посля того вынадку французске войско че дужче почало вѣрвати Жаннѣ.

Черезъ колькока дней Жанна намыслила напасти на Англіицѣвъ. Якъ уже войско палаглое до бою, она попросила, щобъ написали водъ неи до Англіицѣвъ листъ, привязала листъ до стрѣлы и ту стрѣлу пустила до нихъ. У листѣ она просила Англіицѣвъ, щобъ помирли ся.

Англіицѣ прочитали Жаннинного листа, понанисували водъ себе листы и такъ саме на стрѣлахъ прислали ихъ до Жанны. У тихъ листахъ оци такого наописували про Жанну и такимъ словами еи взывали, що она червопѣла зъ сорома, якъ їи читано те, и плакала, кажучи:

— Богъ святый знае, що се все брехня.

Посля того Французы ударили на Англіицѣвъ. Жанна стояла на островѣ середъ рѣчки и дивила ся на бѣи. Побачивши, що Англіицѣ подужаютъ, она ескочыла въ човенъ и поплыла туды, де били ся, а коня держала за поводы и водъ плывъ за нею. И только вздрѣла еи Французы бѣла себе, только зачули си голосъ, такъ немовъ елины имъ додало ся. Она кинули ся на Англіицѣвъ и побили ихъ. Жанна радѣла дуже, хотъ еи и поранено въ ногу. Она хотѣла другого дня знову напасти на Англіицѣвъ, щобъ вже зовеѣмъ прочнати ихъ водъ Орлеану. А генералы французскій назвали, що не треба: буде и того, що зъ одного боку Англіицѣвъ прогнали. Та Жанна сказала зважливо:

— Нѣ, пѣ, вы свои рады радили, а я свои. Вѣрте, що рада Божа переважить вашу раду. Завтра будьте зъ войскомъ. Менѣ треба буде зрѣбити въ сей день больше, нѣжъ я досп зрѣбила.

Генералы не послушали Жанны. Другого дня они замкнули ворота, щобъ не пустити войско зъ Орлеану. Та не повело ся. Жовнѣры и народъ побили ворота. Тогдѣ генералы побачили, що пѣчого они не вдѣють, и повели войско на вороговъ.

Почавъ ся бѣи. И Французы и Англіицѣ били ся завждо, бо и ти и ты добре розумѣли,

якій важливый бувъ сей бѣи. Земля вже вкрыла ся трупомъ, а все ще нѣхто не мавъ переваги. Ажъ тутъ стрѣла влучила Жаннѣ въ саме плече и она впаде. Французовъ такъ се вразило, що они водъ разу повернулись и побѣгли на вѣтки, а Англіицѣ вже хотѣли вхопити Жанну. Та оденъ рыцаръ французскій заступавъ Жанну и почавъ кричати на Французовъ, щобъ бѣгли до него. Деякй Французы прибѣгли и зыали Жанну. Еи принесено е положено въ намѣтъ. Стрѣла пробила їи плече наскрозъ и на двѣ долонѣ стырчала зъ-заду. Одежа на нѣи уся була въ крови. Якъ Жанна побачила на собѣ кровь, то ешершу злякала ся дуже и заплакала. Потѣмъ она сама вырвала стрѣлу зъ плеча и попросила, щобъ їи завязано рану. И хочъ рана дуже болѣла, та она не зваяжала на неи, а мерщій сѣла на коня и выѣхала до войска. А войско вже вертало ся зъ бою сумче, збентежене. Жанна хотѣла знову починати бѣи, та генералы не раддили. А тымъ часомъ коругва Жаннина лежала тамъ, де она впаде, якъ еи поранено. Однй рыцаръ побачивъ коругву, зыавъ колько жовнѣровъ и побѣгъ узяти еи, щобъ не досталась Англіицямъ. И Жанна зъ ними поѣхала. Якъ рыцаръ подававъ коругву Жаннѣ, то повѣйнувъ вѣтеръ и коругва замажала. Французамъ здало ся, що Жанна кличе ихъ коругвою до себе на помѣчь. Они кинулись ратувати еи и знову напали на Англіицѣвъ. Англіицѣ-жъ, якъ побачили Жанну, дуже полякали ся. Они вже думали, що еи вбито, а она ось знову тутъ. И она подумала, що або она мертва была та ожила, або, що еи не можна поранити, замарована-бы то она. И такъ они полякала ся, що и боронити ся якъ треба

„SVOBODA“
(LIBERTY)
Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна \$2.00
До старого краю 3.00

Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылать по адресу:
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

Наша газета выходитъ по
тѣмъ же днямъ въ четвергъ.
Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте
КНИЖКИ!

Въ редакціи „Свободы“ можна
добрати слѣдующіе книжки:

Канадська Русь	10
Образки з Америки	10
Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинівъ	15
Конституція Спол. Державъ Півночної Америки	10
Де-що про права и суды въ Спол. Державѣ, а особливо въ державѣ Пенсильвенія	10
«Тышко Гаврилюк»	15
Оповіданя	15
Про відступництво въ рос-сійского православія и ихъ переслѣдованя	10
«Американскій шляхичъ»	15

не могли. Французы побили ихъ сего разу и прогнали вѣдь Орлеану зовсѣмъ. Теперь Орлеанъ бувъ вже вольный.

По всѣхъ церквахъ давнено въ Орлеанѣ, якъ Жанна зъ войскомъ вступала туды, побивши Англіійцѣвъ. Люде товпились кругъ неѣ, щобъ хочъ край еи одѣжи поцѣлувати и за малымъ не молили ся до неѣ. Веѣ шанували и поважали еѣ. Та не запышала ся она и теперь нѣ трохи. Зробивши велике дѣло она збѣталася така сама проста и до всѣхъ ласкава, якъ и перше була. А дѣло, що она зробила було справдѣ велике, бо теперъ Французы побачили, що й они можуть подужувати Англіійцѣвъ. Жанна зумѣла поднати вмѣ понаклого духа, и они почали сподѣвати ся, що зможуть зовсѣмъ выгнати Англіійцѣвъ зъ Франціи.

Якъ водступали ся Англіійцѣ вѣдь Орлеану, то Французы хотѣли бѣгти за ними, добывати ихъ. Имъ хотѣло ся злучатися зъ вороговѣ, та Жанна не звелѣла. Она сказала:

— Не займайте ихъ. Аде они йдуть вѣдь насъ. На що-жъ ихъ убивати?

Посля того бою Жанну почали звати Орлеанскою дѣвчиною.

IV.

Вызволивши Жанна Орлеанъ, пошла зъ войскомъ до короленка. Самъ короленко та его теѣща и жѣнка витали еп дуже ласкаво. За для неѣ роблено бенкеты. На тыхъ бенкетахъ велавлювано еи, шановано, та ѣи було байдуже и до славы и до бенкетовѣ. Не веселоцѣ были въ неѣ на думцѣ. Ыи хотѣло ся швидше рѣдныи край вызволити, и она просила короленка, щобъ вѣнь

(Продовжене ад стороны першю).

се? Ледви поступивъ вѣнь кѣлька кроковъ вѣдь хаты, заточуесь, шпотаесь и падає вѣ снѣгъ. Пручаєся, пробує встати, добирає всякихъ способовъ, та дарма. Видко, нема въ него силы.

На свѣтѣ страшна зима, вѣтеръ проникає ажъ до костей, морозъ стинає кровь въ жилахъ, а зъ хаты нѣхто не выходять ратувати нещасного. Чи нема у хатѣ нѣкого? Чи сей чоловѣкъ самотный пустынникъ? Нѣ, се канадскій поселенець, се Василь Ласюкъ.

Передъ двома роками приѣхавъ вѣнь до Канады, де его п водославо вразъ зъ другими Галичанами въ числѣ 200 душъ на нову колонію. Буи се по большой части такъ бѣдныи люде, що попривозили зъ собою ледви по кѣлька долларовъ, а нова колонія, якъ всѣ того рода, де высылають нашихъ людей, се пустыня въ повномъ значеніи того слова. Вѣдь мѣста вѣддалена 300 миль, вѣдь колѣевои стаціи 50, позбавлена всякихъ комуникаціонныхъ средствъ, въ лѣсахъ, мочарахъ и болотахъ. Нѣчо давного, що всѣ поселенцѣ были засужденей на страшну бѣду. Бракъ зарѣбковъ и его брать голодъ дѣймали немало. То-жъ до рока порозбѣгалася больша половина поцѣлой великой Канады, шукаючи краснаго хлѣба. Порозбѣгались нѣбы то тимчасово: той у наймы, сей на зарѣбкы, тамтой до мѣста, але на фарму не вернувъ уже нѣхто. На той колыснѣи лишилось всего родивъ, а мѣжъ ними и Василь Ласюкъ зъ жѣнкою та двольтною дитвиною.

Покутувавъ теперь гѣрко за свѣй перозважний крокъ. Жѣнка по поврѣчюмъ побутъ на фармѣ, въ той нездоровой мѣсцевости, занедужала тяжко на ноги и вѣнь бувъ зневоленей водвести еп до шпиталу за послѣдний грѣшъ, дитина, зъ котрою лишивъ ся на фармѣ, померла тому два тыждаѣ, а вѣнь лишивъ ся круглого спротоку. Але не опускавъ руку, не попадавъ у розпуку, не перестававъ працювати... День по-за день корчувавъ, стинавъ дѣрева, очищувавъ землю поцѣлу управу и бодай тымъ тѣпшавъ ея, коли бачивъ, якъ

все дальше и дальше уступала передъ нимъ пустыня, а все больше и больше приростало чистю земленьки. Лишь надѣя на одну землю, жадоба землѣ и палена любогѣ до неп вѣссалася уже въ его кровь, въ цѣлу его истоту. Забывъ або не знавъ, що земля въ Канадѣ немає такои вартости якъ въ Галичинѣ. «Я выробляю золото, добуваю скарбѣ!» — говоривъ неразъ и працювавъ безъ утину. Однакъ се не вышло ему на добро. Важка праца, лиха пожыва, журба и жалъ за дорогими сердцю особами, подкочали его здравле. Передъ тыж-днемъ занепавъ тяжко, хотѣвъ нывѣ пойти до сусѣда (вѣддаленого о три милѣ) та просити его помочи, але не мавъ уже сплъ, впавъ у снѣгъ и вѣдь кѣлькохъ хвиль мучить ся и не може поднестись.

А на свѣтѣ дѣе чымъ разъ зимнійшій вѣтеръ, морозъ смалить мовъ огнемъ. Навѣтъ здоровый чоловѣкъ не мѣгъ бы воддыхати такъ вѣддыхати воздухомъ. Вѣддыхавши органы корчили ся, не призываєси до такоого зима и чоловѣкъ мусѣвъ пчихати немовъ бы заживъ табаки.

Василь лонявъ се добре, що замерзле, якъ недоволено чесь въ який небудь способъ до хаты. На людску помѣчь надѣяти ся годѣ, бо-жъ нѣхто не знавъ, що вѣнь занедужавъ, тай три милѣ кругомъ него не було нѣгде живои душѣ. То-жъ ставъ вѣнь повзатися на животѣ до хаты. Зъ тяжкою бѣдою доволѣкъ ся до порога, имавъ ся одѣрка, водчинивъ дверѣ и вточивъ ся до хатыны. Ту приперъ ся до стѣны и почавъ глубоко водсалувати немовъ бы пося якои важкои працѣ.

А вѣтеръ гудѣвъ безъ утину, свиставъ и завивавъ на рѣжнѣ тоны, встрясавъ цѣлую хатыноу. Морозъ на три цалѣ замуровавъ ледомъ маленьке вѣконце хатыны, а свѣгъ, що ту вѣкѣди не тверде и не збиваєсь до купы, уносивъ ся зъ вѣтромъ якъ мука та втѣскавъ ся крозь найменшу щѣлину до хаты.

Внутрѣшный выгледъ хатыны нѣчымъ не рѣжнивъ ся вѣдь вѣшного. Цѣла була уряджена на способъ галицкихъ, селянскихъ хатъ,

навѣтъ нужденѣишыхъ. Мацеленька, тѣсна, вымачена болотомъ и безъ подлога. Велика пѣчь зъ припѣчкомъ, въ котрой догаравъ огонь, лавы зъ неотѣсаныхъ патыковѣ, лѣшко, постѣль на нѣмъ, полицѣ и велика скрыня замѣсть стола, точнѣ-сенько якъ въ Галичинѣ. Одна липень лампа, кѣлька тарелѣвъ та банячкѣвъ, двѣ ложки, посудина на воду и поѣвъ мѣшка чорнои мовъ попѣлъ муки були вже цѣломъ канадскими здобутками. Припершъсь до стѣны Василь стоявъ досыть довго и водпочивавъ.

Коротенькій и понурый день кончѣсь ся, въ хатыну западавъ сумеркъ. Придержуєсь стѣны Василь палблизѣсь къ вѣконцу до печи, розогрѣвъ заковстенѣй руки и почавъ пукати за сѣрниками, чтобы засвѣтити лампу. Ноги подъ нимъ долѣкотѣли, голова страшно болѣла, передъ очима бѣгали жовты метелики а по-за спиноу вились мурашки. Зъ великимъ трудомъ засвѣтивъ лампу п таки въ убранку поваливъ ся на лѣшко.

Бувъ дуже слабый.

А повночый вѣтеръ дувъ и свиставъ безъ перестанку, вѣдь могучого морозу трѣщали дѣрева мовъ бы хто стрѣлявъ зъ рупницѣй а на небѣ потворились яснѣ стовпы. Лежачій на лѣжку порушавъ ся часъ вѣдь часу несупокѣино. Вѣнь знавъ и водчувавъ, хочъ не дуже вже ясно, що зъ нимъ може стати ся що-сь дуже страшного. Тому хотѣвъ на перемѣну кричати о помѣчь, плакати, молити ся або бѣчи до сусѣдовѣ, але не мѣгъ. Здобувъ ся ще на одень подвигъ. Збравъ усѣ свои силы, вынявъ зъ подѣ подуники молатвенникъ и розгорнувъ въ мѣсци переложеномъ вѣтяжечкою, зъ котрого все любивъ молити ся. Але за слабый гже бувъ до читаня и моленя, обезсиленный до рѣшити поваливъ ся вразъ зъ молитвенникомъ на подушку.

Огонь въ печѣ выгасъ давно. Вѣтеръ и морозъ заградали ся до хаты. Вода въ ведрѣ замѣнилася въ лѣдъ и зъ трескотомъ его розсала. Хатына сѣтигала чпмъ разъ больше и больше, а разомъ зъ нею застыгавъ и Василь на лѣжку.

Въ чотыри днѣ опѣсля

двохъ Василевыхъ сусѣдовъ зайшли до его хатыны довѣдати ся, що вѣнь порабѣла, але зайшли вже замерзлого трупа а бѣля него молитвеннакъ, отвореный въ томѣ мѣсци, де 129 псаломъ Давида зачинає ся словами: «Зъ глубокой пропасти грѣховной взываю Тебе, Господи, всѣми силами души моеи! Господи, выслухай голоосу моего!»

Свѣа Чернецкій.

НОВИНКИ.

— Памятайте на „Руско-Народный Домъ Эмиграционный въ Америкѣ“ и высылайте жертвы до кассира по адресу: Mr. JOHN PARYLAK, 1337 AVE. A., NEW YORK CITY, а заравномъ уведѣмити о томъ секретаря вѣдь адресу: MR. K. KIRSCOV, 102 MORRIS STR., JERSEY CITY, N. J.

До теперь належать слѣдующій братства до тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америкѣ“:

- Бр. св. Петра и Пав. вѣ Джерси Сити, Н. Д.
- „ Ольги „ „Ассонии, Конн.
- „ Володизлра „ „Ассонии, Конн.
- „ Пет. и Павла „ „Ассонии, Конн.
- „ Ольги „ „Бруклинъ, Н. Й.
- „ Михаила „ „Нью Йорку
- „ И. Наумовича „ „Нью Йорку
- „ Ольги „ „Буффало, Н. Й.
- „ И. Крестит. „ „Траверс-Калути, Па.
- „ Петра и Пав. „ „Покр. Пр. Бог.
- „ Баг. Пр. Богор. „ „Белле Вернон, Па.
- „ Трохъ Святит. „ „Уитней, Па.
- „ Дмитрия „ „Мт. Кармель, Н. Й.
- „ Ар. Михаила „ „Опперетъ, Н. Й.
- „ Ар. Михаила „ „Шамонинъ, Па.
- „ Кир и Мет. „ „Еленор, Па.
- „ Ар. Михаила „ „Блумфилдъ, Н. Дж.
- „ Ольги „ „Скрентонъ, Па.
- „ Петра и Пав. „ „Трой, Н. Й.
- „ Благовѣст. Пр. Б. „

За комитетъ тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америкѣ“:

О. И. Подгоренскій, председатель.
К. Кирчовъ, секретарь.

Квитъ.

на \$300, словами: три сто долларѣ, котры я водобрала зъ касы „Р. Н. Союза“ яко посмертне по моимъ мужовъ бл. п. Даньку Дядицкѣ. За скору запомогу складаню щирю подяку и живчу, щобъ всѣ Русины належали до „Р. Н. С.“ Shamokin, Pa. 2. мая 1900

Анна Дядицкѣ.
ПРИ СВѣДКАХЪ:
Павелъ Коталчнцкѣ,
Николай Гандасъ.

Чи Агвинальдо не жѣе?

Зъ Манілдъ доносятъ, що Агвинальдо, проводникъ филиппинскихъ повстанцѣвъ, мавъ згинути мѣжъ однимъ щепомъ дикихъ людей, що зарѣвно ненавидять Тагалѣвъ, Испанцѣвъ и Американцѣвъ. Про Агвинальда не чули навѣтъ его найблизшій пріятель вѣже вѣдь негово року.

Американскій тростъ.
Кождому звѣстѣно, що тросты суть панями Спол. Державъ и нема вже такоого продукту, щобъ не взято его въ тростѣ. Добру са-тиру тыхъ водносанъ по-дѣе ню-йорскій „Journal“:

«Находимъ ся — пише американскій сатирикъ — въ одной зъ порядѣишыхъ ре-ставраціи Нью Йорку и хочемо тамъ пообѣдати за доллара. Напередъ приносятъ намъ «коктейль» т. е. мѣшанину жовтка зъ вискою. Ту стрѣчаємо ся заравъ зъ синдикатомъ „Whiskey Trust“, що обертає 125 миліонами долларовѣ. Дальше подають остриги „Blue points oysters“ (синдикатъ ч. 2. „Oyster Trust“ зъ капиталомъ 5 миліонѣвъ долларѣвъ). Зупа, що намъ подають опѣсля, находить ся подѣ опѣшкоу „Chicago Beef Trust“ зъ капиталомъ 100 миліонѣвъ долларѣвъ. Хто не хоче тои зупы, мае другу зъ яри-ям и другой тростѣ „Farm & Product Trust“ зъ капиталомъ 15 миліонѣвъ. Коли приносятъ намъ пиво, маемо до дѣла зъ поважнымъ тростомъ „American malting Comp.“ зъ капиталомъ 50 миліонѣвъ. Дуже милый то-варивъ при шклянчѣвѣ! Приносятъ закуску: оливки, редьковку — зновъ звѣстный пріятель: „Farm and dairy.“ Занимає ся вѣнь го-ловно молокомъ, але не по-горджує и огородовиноу. Приносятъ рыбу а зъ нею „Fishing Trust“ зъ капита-ломъ 10 миліон. дол. При печеняхъ маемо зъ правои стороны „мясний тростѣ“ а зъ лѣвоу „тростѣ звѣриной.“ Пуданѣи есть продуктомъ „American Flour Comp.“ зъ капиталомъ 150 миліон. дол., торты и тѣточка еуть вы-творомъ „American Bakers Co.“ зъ 10 миліон. дол., мо-рожене прѣтадує „American Ice Co.“, овочѣ — „Ameri- can Fruit Co.“, сырѣ епро-ваджує намъ еще разъ „Farm и т. д.“, сухій тѣточка по-знакомлюють насъ зъ „Na- tional Biscuit Trust“. А може заблагне ся вамъ чорнои кавы або цигара? Овшѣмъ, сеѣ- часть вамъ подадутъ „Coffee Trust“ зъ капиталомъ 60 миліон. долар. и „Tobacco Trust“ зъ капиталомъ 75 мил. дол. Гарне товариство при обѣдѣ!»

Страйки.

Майже зъ усѣхъ сторѣвъ, де суть большій фабрики та де занятыхъ велике число робѣтничѣвъ, доходятъ вѣсто про страйки. И такъ зъ большыхъ страйковѣ заш-сати треба: страйкъ робѣт-ничѣвъ въ варштатахъ колѣѣ New York Central и плиннихъ помепшихъ компа-нѣй. Веѣхъ колѣевахъ страй-керѣвъ чѣслоно на 6 тысячъ.

Въ томѣ страйку побѣдили робѣтнички, бо подвысечено имъ платню вѣдь 20 до 100 процентъ. Бувъ се оденъ зъ найкрасне зъоранізова-ныхъ страйковѣ та набепо-кѣишѣише веденыхъ. Тре-вавъ дуже коротко. — Ро-бѣтнички, що працюють въ Бофало на площѣ будучоу панѣ американскоу выста-ви застрѣйкували, жадаючи \$1.50 за 8 годѣи працѣ.— Въ помепшихъ мѣсцевостяхъ вугляныхъ проявивъ ся та-кожъ малый страйкъ, але наврядъ чи выиграють що людо, бо за мало суть зъор-ганізованей.

Згорѣли два мѣста.

Два канадскій мѣста Оттава и Гюль, що розвер-глись по обохъ берегахъ рѣки Оттава, въ провинціи Онтарио, навѣспѣвъ огонь мпнувшого тыждня и лю-тивъ ся зъ такоо скаженоу силоу, що наробивъ шкоды на 17 миліонѣвъ долларѣвъ, 13 людей стратило жите а 15 тысячъ липплоєсь безъ даху и занятя. Пожежа роз-почалася въ Гюль, де зъ фабричного комина вѣтеръ зашѣвъ подумя на поблизкѣй даху робѣтничихъ помещ-канѣ, а звѣдтамъ на друиѣ домы въ обохъ мѣстахъ. Богато потерпѣли робѣтнички, котрымъ майже все по-палилось.

До 300 убитыхъ.

Въ копальнѣ угля въ Shofield, стейту Utah, на-ступивъ выбухъ запаленого пороху, що мѣстѣвъ ся въ бочкахъ. Наслѣдки тои еке-пльозип були фатальнѣ, бо до 300 робѣтничѣвъ страти-ло жите. Трупоѣвъ вытяга-ють ще и доси.

— Мяснѣ дѣти? Чому жъ не запишете ихъ до „Р. Н. Союза“? — Коштує лишъ 25 центѣвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, чѣ-стѣише якъ старши.

далеко дужчого врага й подужувало его. Сама Жанна нѣкого не побывала. У неѣ рука не зпмала ся лити кровь. Она плакала, якъ бачила побитыхъ и часто, якъ навкруги били ся, она зходила зъ коня, выносивла пораненыхъ зъ бою и завязувала имъ раны. Одного разу еп за малымъ не вбито камѣнною въ голову, та желѣзна шапка обратувала.

Такъ Жанна, побывавши Англіійцѣвъ, дѣйшла зъ войскомъ ажъ Реймеу и тодѣ вернулась до короленка. Скрѣзь по дорозѣ вѣдь Шпанону до Реймеу не було нѣ одного ворожого жовнѣра и короленко бесечно мѣгъ ити коронувати ся. И ось дождала ся таки Жанна того дня, що вѣнь зъ войскомъ рунивъ у Реймѣс. Тѣлько вѣнь трѣшки збѣчивъ зъ того шляху, якимъ Жанна йшла, щобъ пройти дальше вѣдь Парижу, бо въ Парижу було багато ворожого войска.

Недалеко вѣдь шляху, якимъ теперь шло войско, була рѣдна Жаннина слѣбѣдка Домреми. Родичи прочули, що Жанна йде зъ войскомъ и пріишли побачити ся зъ нею. Они и теперь плакали, що Жанна покинула ихъ, та тѣлько батько вже не докорявъ и не лаявъ еи, побачивъ бо вѣнь, що его дочка велике дѣло робить, и Богъ ѣи у томѣ дѣлѣ помагає. И вѣнь уже не думавъ, що она зъ чортами знає ся. Браты Жаннины пошли до войска. Жанна попросила короленка, щобъ не браво податковѣ зъ еи слѣбѣды Домре-ми и вѣнь звелѣвъ, щобъ зъ усѣхъ Домремицѣвъ не браво податковѣ.

не могли. Французы побили ихъ сего разу и прогнали вѣдь Орлеану зовсѣмъ. Теперь Орлеанъ бувъ вже вольный.

По всѣхъ церквахъ давнено въ Орлеанѣ, якъ Жанна зъ войскомъ вступала туды, побивши Англіійцѣвъ. Люде товпились кругъ неѣ, щобъ хочъ край еи одѣжи поцѣлувати и за малымъ не молили ся до неѣ. Веѣ шанували и поважали еѣ. Та не запышала ся она и теперь нѣ трохи. Зробивши велике дѣло она збѣталася така сама проста и до всѣхъ ласкава, якъ и перше була. А дѣло, що она зробила було справдѣ велике, бо теперъ Французы побачили, що й они можуть подужувати Англіійцѣвъ. Жанна зумѣла поднати вмѣ понаклого духа, и они почали сподѣвати ся, що зможуть зовсѣмъ выгнати Англіійцѣвъ зъ Франціи.

Якъ водступали ся Англіійцѣ вѣдь Орлеану, то Французы хотѣли бѣгти за ними, добывати ихъ. Имъ хотѣло ся злучатися зъ вороговѣ, та Жанна не звелѣла. Она сказала:

— Не займайте ихъ. Аде они йдуть вѣдь насъ. На що-жъ ихъ убивати?

Посля того бою Жанну почали звати Орлеанскою дѣвчиною.

IV.

Вызволивши Жанна Орлеанъ, пошла зъ войскомъ до короленка. Самъ короленко та его теѣща и жѣнка витали еп дуже ласкаво. За для неѣ роблено бенкеты. На тыхъ бенкетахъ велавлювано еи, шановано, та ѣи було байдуже и до славы и до бенкетовѣ. Не веселоцѣ были въ неѣ на думцѣ. Ыи хотѣло ся швидше рѣдныи край вызволити, и она просила короленка, щобъ вѣнь

ипшовъ у Реймѣс и тамъ коронувавъ ся. А вѣнь не зважувавъ ся ити, бо боявъ ся, щобъ Англіійцѣ не взяли его у брань. И паны та генералы не радили ему ити. Они казали:

— Ся Жанна не разумѣе, що каже. Хиба-жъ можливо ити у Реймѣс, коли скрѣзь тымъ шляхомъ вороже войско стовтъ и обѣйти его не можна? Треба церше однати у вороговѣ Парижъ, а тогдѣ вже ити у Реймѣс.

Жанна не зважала на те, що они кажутъ, а все просила короленка:

— Дайте войско, щобъ я могла провести васъ у Реймѣс, поки ще жива.

Одного разу, якъ короленко радивъ ся зъ генералами та зъ архиреями, що робити, Жанна постукала въ дверѣ. Короленко пустивъ еи въ хату. Она промовила до него:

— Не марнуйте часу на девѣи радѣ. Идѣтъ та коронуйтесь у Реймѣс. Тамъ силуютъ мене, щобъ я васъ вела.

Архирей спытавъ ся:

— Жанно, якимъ способомъ дѣйшла до тебе ся порада?

А короленко й собѣ:

— Еге, скажи намъ се, Жанно!

Она водповѣла:

— Осъ якъ: я стала молити ся и жалилася, що вы такъ неумѣрнѣи и голосѣ сказавъ менѣ: «Не бѣй ся, дочко, я тебе не покину!» Якъ я чую въ душѣ сей голосѣ, то стає менѣ дуже радѣсно, — бажала-бъ я, щобъ вѣнь завѣдгы промовлявъ до мене.

Тогдѣ короленко послушавъ еп и пославъ зъ нею войско. Зъ тымъ войскомъ мусѣла она дѣйти ажъ до Реймеу и повытаняти Англіійцѣвъ зъ

COL. W. J. BRYAN.

СМЪШНЕ.

ВЪ ВАГОНЪ.

— А ваш билетъ?
— Тажъ я его вамъ вѣдѣю.
— Коли?
— Два лѣта тому, якъ ѣхавъ на свята тою самою желѣзницею.

У ФОТОГРАФА.

— Прошу уважати на се, що я зарученый, отже треба, чтобы я красно выглядѣлъ...

— Буду старати ся... прошу пана, яку вже я старовину не вѣд-повлять-емъ!... Будьте спокойный!

ВЪ БРАМЪ КАМЕНИЦЪ.

Жидокъ: Гандел! гандел!
Сторожъ: Идешъ геть, пся вѣро! — о диви, якій менѣ тутка гандляр!
Жидокъ: Ни, чего сѣ панъ сторожъ такъ вегѣнаго?
Сторожъ: Забираешъ ся жиде, бо якъ ты потягну, то тобѣ все зубы вылетятъ!
Жидокъ: Ай, вай, якій менѣ ту денстика...

ЯКЪ БРЕХАТИ ТО ДОБРЕ.

Иванъ Татарскій, славный стрѣ-лецъ, якъ ся розговоривъ, то такъ казавъ: «Слово вамъ даю, що минушого року за однимъ выстрѣ-ломъ ажъ три зайца убивъ-емъ... о ту, такъ въ корчахъ за селомъ.
— Але якъ се може бути?
— Одного поцѣлывъ набой, дру-гий згнупъ зѣ страху, а третій утопивъ ся зѣ жалю по стрѣтѣ то-варившѣвъ.

30 ШКОЛЪ.

Учепикъ: Зборъ водъ называе ся океаномъ и сей обливаетъ цѣлу землю.

Учитель: А якъ пазывае ся раз-зомъ свята земля и вода?

Учепикъ: Болото, прошу пана профессора.

Одна не дуже добра мати пила въ гостину и при вѣхдѣ цѣлѣвала свою доньку, тай каже:
— Бавъ ся моя дитинко зѣ коткою и котатами, та не буде ся тобѣ нудити.

Дѣвча (заплакане обертае ся до котать и каже): О якъ вы щасли-въ, що ваша мати по гостинахъ и засѣдавахъ не ходитъ.

— Дуже мене дивуе, якъ можна було упасти зѣ коня — сказавъ добрый вѣздецъ до лежачого на зем-ли.

— Якій ты! — та въ воздухѣ чей не мѣгъ-емъ ся лишити.

Глядае посады.

Онуфрій Нестерякъ, ква-лифікованый дяко-учитель, бувшій доволѣтний учи-тель въ Войтковѣй, повѣтъ Новий Сончъ. Може выка-затись свѣдоцтвами. адре-са:

Onufry Nesteriak
545 Jerome str.
McKeesport, Pa.

„Американскій шляхтичъ“, образъ зѣ жита рускыхъ ро-ботниковъ въ Америкѣ, въ 3. актахъ, вже выйшовъ кни-жочкою о 75 егоронахъ дру-ку. Кто хоче набути ту книжочку, най пришле до редакциі «Свободы» 17 цнт., бо на мѣсца коштуе 15 центѣвъ.

ССЛП

маете яке право, хочете про-дати або купити въ старомъ краю грунтъ, достати сила-токъ або грошѣ цѣсте по-слали до старого краю — удайте ся зѣ тымъ до Пырца, въ Олпфантъ. Вѣнь вамъ до-бре зрѣбъ и порадитъ.

D. Rygez,
Box 355 — Olyphant, Pa.

Всякі

СТАРОКРАЕВІЙ РУСКІЙ КНИЖКІЙ МОЖНА ДОСТАТИ
въ книгарнѣ рускою читальнѣ им. М. Шамакина.
Адресъ: J. J. Ardau, Box 418, Olyphant, Pa.

Перехитривъ.

(Смѣховина зѣ устѣ пароза).

У зеленой Буковинѣ
Въ православномъ краю —
Въ котромъ селѣ, не скажу вамъ,
Бо не памятаю —

Попъ зѣ «даскаломъ» парадивъ
Свостъ похажали
И о добрѣ православныхъ
Душокъ розмовляли:
Хто где кѣлько збѣжа мае,
Хто где кѣлько поля,
Въ кого ишенница зрѣдила,
Въ кого бараболи;
Въ кого веперь годованый,
Въ кого красна жѣнка —
Отъ якъ звыкло у духовныхъ
Бувае гурторка.
Хто ще не даръ на акафистъ,
Хто на Службу Вожу,
Ажъ ту раптомъ — що за чудо?
На середдорозу
Ковбаса лежить порядна,
Якъ ходакъ Максима...
(Певно якась подорожна
Торба загубила).

И такъ якуе припаду мала,
Такъ дуже манила,
Мовъ рублѣки зѣ Московщины
За «трудъ» надгорода.
Або хрестъ и листъ похвальный
Зѣ святого Синода.

Тому въ пона зѣ захланности
Очи засвѣтили,
А въ «даскала» наплынуло
Повни уста слинны,
И кнуцисе мовъ два коты
На добычъ въ той хвилѣ,
Та зачали надъ невѣ дертисе,
Були-бъ ся и били,
Якъ бы отцю добрый проектъ
Не внавъ бувъ на гадку:

— Чекай — каже до даскала —
Поидѣмъ ся, братку!
Вертаймо ся и кладѣмъ ся
Оба дома спати,
Кому красній сонъ приснитъ ся
Ме ковбасу мати.

Пріставъ «даскала», облизавъ ся,
Давъ знайду пощовъ,
Хогий терпѣвъ сто разъ больше
Водъ святого Иовы.
Вернули ся. Положилисѣ,
Попъ, ягъ у шерпы
И заснувъ заразъ. Дякъ чекавъ лишь
Такой хвилпы.

Тышкомъ закрывъ, лапъ ковбасу,
Зѣвъ и облизавъ пальцѣ
И тихонько, якъ передъ тымъ
Поклавъ ся на лапцѣ.
За годину, за двѣ може
Панъ-отецъ збудивъ ся,
— Ахъ, чудесный — каже — ныпѣ
Сопъ менѣ приснитъ ся:

Свилосе менѣ, що десь зѣ тѣломъ
Зайшовъ я до раю, —
Якъ тамъ красно, щобъ сказати
Словъ на се немаю.

Бачивъ Бога и ангелѣвъ
И много премоного,
А найлѣпше забавивъ ся
У Петра святого.

Вѣнь гостивъ мене гаваномъ,
Виномъ, ковбасою,
Выштувавъ и розмовлявъ
Якъ ровный зѣ мною.

«Даскалъ» слухавъ, потакувавъ,
Прѣкавъ, усмѣхавъ ся,
Вкѣнци пѣбы озлобивъ ся
И такъ обзававъ ся:
— Та бо вы тамъ только мали,
Забули за мене,
За тое я зѣвъ ковбасу,
Що була въ кипени.

Сава Чернецкій.

„Даскало“ або „даскалъ“ пазывае ся на Буковинѣ православный дяко. Вѣдосити ся та казана до православныхъ священниковъ, котрыхъ народъ на Буко-винѣ такъ само якъ и въ Россіи не любитъ и представляе ихъ въ своихъ казкахъ та байкахъ вѣразъ дуже комично. Сю казку я чувъ подорожуючи по Буковинѣ, коло Гуря Гомора. — Прим. автора.

Купите книжки и газеты!

Листви Свободнаго Слова № 8, 12, пр. 16
Накануль № 8, 9—10 по 11
Свободная Мысль № 1, 2 и 3 по 11
Буршевъ. За сто лѣтъ (вместо 2.10) \$1.10
Дебаторій Мокривичъ. Воспоминан-
ня ч. 1, 2 и 4 по 35
Правдинъ. Самосудъ толпы въ странѣ
свободы 11
Правдинъ. Желѣзна въ странѣ свободы 11
Прозора. Притча Самарянина 11
Богъ на Украинѣ 11
Толстой. Воспресение ч. 1. 80
ч. II. 60
Цена 3-ей части еще невѣдана. Отдѣльные
выпуски (сестъ ихъ уже 11) по 14 цнт. Под-
писка теперь прекращена. Подписка ся
прежде, получать романъ безъ доплатъ.
За почту платити самѣ.
Адресуе: **A. Wasserman,**
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ делеке пра-во най не ходитъ по поку-тыхъ жидѣвскихъ, такъ званихъ „тлумачахъ“, але най удасть ся до правдивого ад-воката Вилиама Воколе-ка, въ Скрантонъ. Вѣнь за-лагоджуе всякѣ справы въ судѣ ту и въ старомъ краю. Зѣ нимъ можна розмовити ся по руски.
Адресъ его тагій **W. Vokolek**
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Каждый то знает, что въ Америкѣ шукантъ за такимъ докторомъ, котрый поклонивъ свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блумбергъ вывѣнъ ся за лѣчаря на уверивитѣ въ Варшавѣ, а зложивши испитъ державный въ Филадельфій, освѣвъ въ Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣр-ный портретъ, зайди до того фотограф-вертаемъ по шалбу зайди въ жѣлку до него, дай се водобрати, а будешъ мавъ на цѣле жите паматку. Мавешъ красну дѣтну-ку, дай фотографовати у него, а будешъ мати красній образъ. Сестъ у Васъ брат-ство. Най зажде до того фотографу, а вѣнь Вамъ зробитъ фотографію и портреты, якъ хочете. — За роботу гарантуе.

РУСКА ВУЧЕРНЯ

Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣдѣ и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего русского бучера, а то по дуже низкой цѣнѣ. Розвозитъ все на часъ, Хвалитъ богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.

РЕСТАВРАЦІЯ и КЛ-ВЯРНЯ.

* TROMETTER'S *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank.
Свѣдана. Обѣды, Вечерѣ.
Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячъ якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремы комнаты для родитъ. Найлучшій вина, пиво, лікеры, горѣвки и все можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Першій, рускій салювъ и реставрація въ ПИТСБУРГЪ, ПА.

Не водъ нимѣ знаютъ нашъ Питсбургчане и зѣ околици

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА,
котрый 10 лѣтъ управявъ у питсбургскихъ фабрикахъ. Мавъ вѣнь теперь голый салювъ, де можъ достати напитки въ всякого рода, а при томъ утримуе дуже чистенку реставрацію, де можъ достати всякаго ѣдженя, якого лишь забачите. Каждый Русинъ мавъ бы спертельный дрѣхъ, а въ би до друтихъ ѣновъ, а своего ошпунъ. Салювъ Алекс. Федорчака подѣ назв. „пародный готель“ сестъ при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 и 8 улицю не далеко рускою церкви.

ПРОДАЖЪ ОБУВИ!

Если хотите купить чере-вики тапъ и модно и доладно зробленъ, идѣтъ до складу обуви Gable-a.

W. J. Gable

судейный дворъ колъ почты
въ Mt. CARMEL, PA.

Юліанъ Копысянскій
(JULIAN KOPYSYANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салювъ рус-кій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки доскопалъ, цигара дуже добры.
Спѣшитъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

ГОТЕЛЬНОЧІЙ

246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалекъ рускою плѣбани.

Добрий вечеръ друже мой!
— Добрий вечеръ, свате!
А выди такъ спѣшите?
— До Та д л а ш а, брате!

Що за Талпашъ? Звѣдки вѣнь?
— Та-жъ краинъ нашъ милый
— У него все Русины
— Подѣрбляють силы!...

— Шо за бридья я пиво тамъ!
— Обходитъ ся файно!
— Обслужуге якъ братамъ!
— Танько надѣвчачино!

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкае рускій кравецъ **ПЕТРО КУЗМИЧЪ,**
146 Lincoln str.

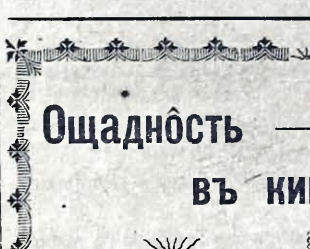
Робитъ вѣнь всѣлякѣ убрания мужескѣй осландо и демево.
Хто у него замовитъ убрание, ибѣколи толо не покажуе.
Всѣ идѣтъ до него!

КОЖДЫЙ

Каждый може теперь друковати листы и иншй потрібный письма.

Мож новы машинки до друковати ч. 4, на котрыхъ можна друковати великими и малыми буквами чисто и ровню вже сутъ готова.

Адресуйте листы: **S. Keltonik, PUNXSUTAWNEY, PA.**

Помодѣть стемпъ, а достанете цѣныкъ машиннокъ до друкована, гармоникъ, годинниковъ, що wygrawаютъ чѣ-снѣ та кувавѣ и много же иншыхъ, цѣвкахъ рѣчей.

Ощадность — се грошъ въ кишени!

Хочешъ краснаго убраня за 3 дол. иди и купи его у P. A. Stief-a, а зоощадитъ грошѣ.

Хочешъ купити гарне убра-не за 4, 5, 6, 7 дол. або и вышше иди до P. A. Stief-a, а зоощадитъ грошѣ.

За всѣлякимъ бѣлемъ спѣд-нымъ и верхнимъ, по сорочки, капелюхи, краватки пѣйпѣшомъ моды и по иншй товары идѣтъ до P. A. Stief-a, бо у него найбольшій складъ на цѣлу околицию.

Peter A. Stief
11, 13 & 15 Oak str.
Mt. CARMEL, PA.

ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА
38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ идущій въ краю, чи до краю, або мающій яку побудѣ потребу въ Нью Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ достане наядорозный и най-тапшй напитокъ всякого рода.

Тутъ породитъ ся землянамъ, де наилучше купити шифарту. Въ томъ готелю сестъ такожъ хорошо уряджена и простора гала на мѣтинѣ, весѣла и другѣ забавы.

Р 36, "NO RHEUMATISM."

Той лѣкъ звѣстный въ цѣломъ повѣтъ.

Если кто терпитъ на ревматизмъ, най попробуе того лѣку. Тисащъ хорыхъ на ревматизмъ завдячуютъ свое здоровье австралийскому лѣкову «No Rheumatism», а навѣтъ тѣ, що довго лѣчилисъ у докторѣвъ, счудувалися, якъ насѣдны були въ кѣльохъ дняхъ, коли спробували лѣку «No Rheumatism».

Во всѣхъ патентованыхъ медализъ „No Rheumatism“ сестъ одновкикъ, що мае голосну славу, бо коли сего узяти, оль якъ би рукою водивъ.

„No Rheumatism“ не сестъ лѣкомъ на все слабости, але, ели кто мае лѣманя въ криважъ, рукахъ, ногахъ, плечахъ, узяти лишь того лѣку, а насѣдны лѣманя.

Вы можете достати тое лѣкарство въ каждой го-ловной аптечѣ.

Геть на продажѣ въ аптачѣ Самуэля Юнга, Лѣвса, Джордана, Виллѣмса и Денеса въ Mt. Carmel. Продаеъ такожъ въ сторѣ Hughes Bro's, L. Grossman и Midvalley Supply Co.
Продаеъ ще въ Централіи у Довиса и Годдворти и Монтана у Гудмана, на Екенелюръ у Чв. Гловы, въ Mt. Кармель у О. Мурды и Ст. Гандѣвского, а въ Шамокінъ у Залогинского и Маркєвкѣ.
Можна достати за \$1.00 и 50 цнт.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

Аполонія Гловаца, жена Мхапла, члена брат. въ St. Clair, Pa. и «Р. Н. Союза» ч. кн. гол. 1144, упокоѣла ся 29. цвѣтна б. р. при злоахъ. Она походила зѣ Лежашьска, повѣту Коросно, въ Галичинѣ.

Розалія Петригала, жена Григорія Петригала, члена братства въ Тгоу, N. Y. и «Р. Н. Союза» ч. кн. гол. 684, упокоѣла ся дня 20. цвѣтна б. р., обиротивши мужа и 6 дѣтей.

Вѣчная имѣ память!

Руско-английскій провѣдникъ.

—ЗЛАДНІВЪ— Стефанъ Макарь.

(Дальше.)

13. Въ пральни.

Table with 3 columns: По руски, По английски, Читаетъ ся. Contains dialogues about laundry and washing.

14. Чоловѣкъ а родина.

Table with 3 columns: По руски, По английски, Читаетъ ся. Contains dialogues about family and home.

15. Вѣкъ а здоровле.

Table with 3 columns: По руски, По английски, Читаетъ ся. Contains dialogues about age and health.

Table with 3 columns: По руски, По английски, Читаетъ ся. Contains dialogues about father and health.

16. Часъ а погода.

Table with 3 columns: По руски, По английски, Читаетъ ся. Contains dialogues about time and weather.

Advertisement for JOHN GLOWA, Excelsior, Pa. (POSTMASTER). Includes text about beer and contact information.

Advertisement for Russian Mercantile Co. Ltd. in Shamokin, Pa. 327 Shamokin st. Includes text about company history and products.

Advertisement for E. ROBINSON'S SONS, SCRANTON, PA. LAGER BEER BREWERY. Includes text about beer quality and contact info.

Advertisement for Hotel HETMAN CHMIELNICKI. Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa. Includes an illustration of a hotel interior.

Advertisement for J. BOBKOWSKI, ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ. Includes text about funeral services and contact info.

Advertisement for Гаврилъ Малинкъ, Гуртовный складъ (Wholesale). 20 Market st. SHAMOKIN, PA. Includes an illustration of a man with a barrel.

Advertisement for ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛІФАНТЪ, ПА. Юрїя Хиліака. Includes text about clothing and prices.

Advertisement for O. Murdza & Bros. 46. Second st. MT. CARMEL, PA. Includes text about mercantile goods.

Advertisement for Свѣтъ Лучковецъ, Е. INDEPENDENCE near VINE STR. Includes text about a hotel and services.

Advertisement for Lehigh Valley R.R. In Effect May 19, 1899. Includes text about train schedules and routes.

Advertisement for Йосифъ Пейко, русскій готельникъ. Includes text about hotel services.

Advertisement for Dr. John Szlupas, 421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Includes text about medical services.

Advertisement for АДВОКАТЪ ЗО СТАРОГО КРАЮ. ЮЛІАНЪ ЧУЛКА. Includes text about legal services.

Advertisement for Dr. F. J. Meek, Д-р МИКОЛАЙЧИКЪ. Includes text about medical services.

Учѣте ся, браты мои! Думайте читайте, И чужому научайтесь, И своего не пуряйтеся! Т. Шевченко.